

Olsztyn, dnia 12 kwietnia 2018 roku

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-V.431.1.3.2018

**Pani
Grażyna Deranek
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Kurzętniku**

ul. Dworcowa 8
13-306 Kurzętnik

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku (ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik; REGON 511402852; NIP 8771412147).
(akta kontroli str. 1-2)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku nadzorowała:

- **Pani Grażyna Deranek**, która początkowo (**od dnia 1 lipca 2004 roku**) pełniła funkcję Kierownika tego Ośrodka, a **od dnia 1 maja 2011 roku** pełni funkcję Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

(akta kontroli str. 3-11)

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku utworzono stanowisko Zastępcy Dyrektora GOPS. Od 1 maja 2011 roku stanowisko to piastuje **Pani Marzena Szalkowska**, która zastępuje Dyrektora Ośrodka w czasie nieobecności, w tym w zakresie spraw objętych kontrolą.

(akta kontroli str. 12-16)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
- legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 7 lutego 2018 roku nr FK-IV.0030.75.2018 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku;

(akta kontroli str. 17-18)

- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Spraw Społecznych w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 1/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 7 lutego 2018 roku nr FK-IV.0030.74.2018 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku.
(akta kontroli str. 19-20)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 20 lutego 2018 roku do 26 lutego 2018 roku. Odnotowano ją - pod pozycją 17 – w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku.
(akta kontroli str. 21)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- **okres objęty kontrolą**
kontrolą objęto okres świadczeniowy 2017/2018 (od 1 października 2017 roku do 31 stycznia 2018 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2234) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2017 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku dokonano następujących ustaleń:

1. W 2017 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dotacji Wojewody wydatkowano kwotę 8.743.695,18 zł, w tym na:
 - świadczenia wychowawcze - kwotę 8.676.249,40 zł;
 - obsługę wypłaty świadczeń - kwotę 67.445,78 zł.
2. Na obsługę realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych - w 2017 roku – wiejska Gmina Kurzętnik nie przeznaczała środków własnych.
(akta kontroli str. 149-151)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Wiejska Gmina Kurzętnik liczy około 9.100 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w gminie tej jest Wójt Gminy Kurzętnik.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci organy gminy (do dnia 1 kwietnia 2016 roku) miały wyznaczyć lub utworzyć jednostki organizacyjne do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Działania kontrolne wykazały, że **do realizacji zadań** określonych ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci **wyznaczony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku.**

(akta kontroli str. 22; 146)

Decyzje z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wydawane były na podstawie upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy Kurzętnik.

Na dzień rozpoczęcia kontroli GOPS w Kurzętniku wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku* nadanego Uchwałą Nr XXVII/168/12 Rady Gminy Kurzętnik z dnia 30 października 2012 roku (ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Rady Gminy Kurzętnik Nr XIX/175/16 z dnia 29 marca 2016 roku).

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej w § 13 stanowił, że „*Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci(...).*”

(akta kontroli str. 23-30)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku* wprowadzony Zarządzeniem Nr 11/2014 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku z dnia 8 września 2014 roku (ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 2/2017 z dnia 18 stycznia 2017 roku).

(akta kontroli str. 3-46)

W trakcie prowadzonej kontroli, Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku uchylił - obowiązujące w dniu jej rozpoczęcia - Zarządzenie Nr 11/2014 (wraz ze zmianami) i Zarządzeniem Nr 5/2018 z dnia 22 lutego 2018 roku dokonał wprowadzenia nowego *Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku*. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że nowo wprowadzony *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str. 47-62)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawa w zakresie pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W myśl art. 10 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Według stanu na dzień rozpoczęcia kontroli, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku utworzony został Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego zajmujący się – między innymi - realizacją zadań wynikających z: ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów; ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W dniu rozpoczęcia kontroli w skład tej komórki organizacyjnej wchodziło czterech pracowników, w tym: 2 inspektorów (pracownicy zatrudnieni na stałe); 1 referent (pracownik zatrudniony na czas określony w ramach zastępstwa za inspektora); 1 pomoc administracyjna (pracownik zatrudniony na czas określony).

Merytorycznie zadania objęte kontrolą wykonywała 1 osoba (pracownik zatrudniony na stanowisku pomocy administracyjnej), a nadzór nad realizacją przez nią zadań sprawował Dyrektor Ośrodka. W razie występujących potrzeb - np. spiętrzenie prac związanych z nowym okresem świadczeniowym, duża ilość interesantów itp. - realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wspomagali i wspomagają pozostali pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego funkcjonującego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

(akta kontroli str. 63-64)

W dniu rozpoczęcia działań kontrolnych pracownicy Działu posiadali zakresy czynności zawierające – między innymi - zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Posiadali oni również upoważnienia Wójta Gminy Kurzętnik uprawniające ich do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 65-66;70-73;77-84;89-94;98-100;101;103;105-106;109;111;113;115;117;119)

Dyrektor Ośrodka (w dniu 20 lutego 2018 roku) w czasie trwającej kontroli uaktualnił zakresy czynności pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego funkcjonującego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

(akta kontroli str. 67-69; 74-76; 85-88; 95-97)

Ponadto w czasie prowadzonych działań kontrolnych - w dniu 21 lutego 2018 roku - Wójt Gminy Kurzętnik dokonał aktualizacji i rozszerzenia upoważnień udzielonych pracownikom Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego GOPS. Kserokopie tych upoważnień włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 102; 104; 107-108; 110; 112; 114; 116; 118; 120)

Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku oraz Zastępca Dyrektora GOPS – na dzień rozpoczęcia kontroli - posiadali upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawie pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz do wydawania w tym zakresie decyzji. Zadania Dyrektora określone zostały w jego zakresie obowiązków oraz w *Statucie* i *Regulaminie Organizacyjnym* GOPS w Kurzętniku.

(akta kontroli str. 6, 8; 13, 15)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych - w dniu 21 lutego 2018 roku - Wójt Gminy Kurzętnik dokonał aktualizacji - wcześniej udzielonych Dyrektorowi GOPS w Kurzętniku oraz Zastępcy Dyrektora GOPS - upoważnień. Kserokopie upoważnień włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 7, 9; 14, 16)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku - wykonujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały: sporządzony wykaz oraz przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str. 121-144)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku ma swoją siedzibę na ul. Dworcowej 8. Mieści się on w wolnostojącym, jednopiętrowym budynku, którego jest administratorem. Budynek ten nie został w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych - przy wejściu głównym do budynku usytuowano podjazd dla osób niepełnosprawnych, lecz nie usunięto barier architektonicznych wewnątrz budynku (m.in. brak windy). Z uwagi na powyższe, przy drzwiach wejściowych zamontowany został dzwonek z przeznaczeniem dla interesantów mających trudności z poruszaniem się. Zgodnie z informacją uzyskaną od Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku - jeśli zajdzie taka potrzeba (po sygnale dzwonka użytego przez osoby mające trudności z dostępem do pomieszczeń biurowych GOPS) – kompetentny pracownik Ośrodka - w tym również wykonujący zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - schodzi do interesantów w celu zajęcia się ich sprawą.

Dział Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnego GOPS w Kurzętniku – realizujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - usytuowany został na parterze budynku. Pracownicy tego Działu (4 osoby) zajmowali jedno pomieszczenie biurowe o powierzchni ok. 25 m². Wszystkie stanowiska pracy - w tym też osoby wykonującej kontrolowane zadania - wyposażone zostały w niezbędny sprzęt oraz urządzenia biurowe. Szafy z prowadzoną dokumentacją, w tym z zakresu świadczeń wychowawczych, znajdowały się w pomieszczeniu biurowym zajmowanym przez pracowników Działu Świadczeń Rodziny i Funduszu Alimentacyjnego realizującego kontrolowane zadania. W celu zabezpieczenia dokumentacji szafy te były zamykane na klucz.

Przy biurkach pracowników umieszczono dodatkowe krzesła dla zgłaszających się interesantów. W pomieszczeniu biurowym wydzielono też odrębne miejsce do przyjęć interesantów wyposażone w stół i krzesła. Ponadto w holach budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku - zarówno na parterze, jak i na pierwszym piętrze - ustawiono stoły oraz krzesła z przeznaczeniem dla interesantów. Umożliwiały one osobom zgłaszającym się do Ośrodka oczekiwanie na załatwienie ich sprawy oraz wypełnianie niezbędnych wniosków, czy też innych wymaganych w sprawie dokumentów.

(akta kontroli str. 145-148)

Podmiot realizujący zadania w zakresie świadczenia wychowawczego - zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - może przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie wychowawcze oraz członków jej rodziny.

Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument potwierdzający zarejestrowanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zbioru danych osobowych o nazwie: „*REJESTR DANYCH OSOBOWYCH ŚWIADCZENIOBIORCÓW ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO*”.

(akta kontroli str. 152)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych w 2017 roku zawarte ze Spółką Akcyjną Sygnity mającą swoją siedzibę w Warszawie.

Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 153-154)

IV. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Na podstawie miesięcznego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za miesiąc styczeń 2018 roku - sporządzonego w jednostce kontrolowanej - ustalono, że w miesiącu styczniu 2018 roku **wypłacono 1.358 świadczeń** wychowawczych (w tym **534** świadczenia na pierwsze dziecko). Świadczenia pobierało **766 rodzin**.

(akta kontroli str. 155-158)

Do dnia 31 stycznia 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku uzyskał **106** informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej osób, którym przyznano świadczenia wychowawcze na okres świadczeniowy 2017/2018 (w tym **13** informacji zostało pozyskanych we własnym zakresie). Ustalono, że - do dnia rozpoczęcia kontroli – w **97** przypadkach zweryfikowano dalsze posiadanie uprawnień do pobierania świadczenia wychowawczego, w tym:

- w przypadkach stwierdzenia utraty uprawnień do pobierania świadczeń wychowawczych (**29 spraw**) – prowadzono postępowania administracyjne w zakresie uchylenia bądź zmiany (w całości lub w części) decyzji ustalających prawo do świadczeń wychowawczych (art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci);
- w przypadkach stwierdzenia posiadania uprawnień do dalszego pobierania świadczeń wychowawczych (**68 spraw**) odstępowano od wszczęcia postępowania – do akt spraw wpinano dokumenty potwierdzające uzyskanie dochodu lub zmianę sytuacji rodzinnej.

Ponadto - w okresie objętym kontrolą - w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku prowadzono **4 postępowania administracyjne** w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu (z tego: 3 postępowania administracyjne zakończono wydaniem decyzji administracyjnych - w tym: 1 decyzji orzekającej o żądaniu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz 2 decyzji orzekających o żądaniu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz o rozłożeniu na raty kwoty zobowiązań powstałych z tego tytułu; 1 postępowanie administracyjne było w toku).

(akta kontroli str. 159-163)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku skontrolowano **35** losowo wybranych akt spraw, w których łącznie (w okresie objętym kontrolą) prowadzono **49** postępowań związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w tym:

- 45 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych;
- 4 postępowania wyjaśniające związane ze zbadaniem zasadności faktu odstąpienia od wszczęcia postępowań administracyjnych w zakresie zmiany bądź uchylenia decyzji przyznających uprawnienia do świadczeń wychowawczych - z uwagi na posiadane informacje o zmianie sytuacji dochodowej rodziny bądź o zmianie składu rodziny.

(akta kontroli str. 159-163)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań, związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, prowadzonych - w okresie objętym kontrolą - przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 164-186)

Kontroli i analizie poddano:

- **21 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji przyznających świadczenia wychowawcze na pierwsze oraz na kolejne dziecko (rodziny mieściły się - w określonym ustawowo - kryterium dochodowym);
(akta kontroli str. 249-251)
- **3 postępowania administracyjne** kończące się wydaniem decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko (przekroczenie kryterium dochodowego określonego ustawą);
(akta kontroli str. 249-251)
- **12 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji przyznających świadczenia wychowawcze na drugie i kolejne dziecko (bez kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 188-248)
- **7 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji uchylających lub zmieniających wcześniejsze decyzje - w związku ze zmianą sytuacji dochodowej lub składu rodziny;
(akta kontroli str. 249-251)
- **1 postępowanie administracyjne** kończące się wydaniem decyzji orzekającej o żądaniu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych oraz o rozłożeniu na raty kwoty pozostających do spłaty zobowiązań z tego tytułu (decyzja nr ŚR.4162.25.2017.PP);
(akta kontroli str. 249-251)
- **1 postępowanie administracyjne** kończące się wydaniem decyzji orzekającej o żądaniu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych (decyzja nr ŚR.4162.1.2018.BD).
(akta kontroli str. 249-251)

Ponadto w **4 przypadkach** dokonano kontroli zasadności podjęcia decyzji o odstąpieniu od wszczęcia postępowań administracyjnych w zakresie zmiany bądź uchylecia decyzji przyznających uprawnienia do świadczeń wychowawczych - z uwagi na uzyskanie dochodu lub z uwagi na zmianę składu rodziny świadczeniobiorców - w sytuacji, gdy dokonana przez pracowników analiza otrzymanych informacji w sprawie uzyskania dochodu lub zmiany składu rodziny wykazała, że świadczeniobiorcy w dalszym ciągu posiadają uprawnienia do pobierania świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 260-267)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

V. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz ze złożonej informacji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 301)

VI. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia nie mające wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- **W 5 przypadkach** – co stanowiło 10,2% wszystkich analizowanych postępowań w sprawach związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (49) – nie dokumentowano podejmowanych działań bądź występujących stanów faktycznych, tj.:
 - w 1 przypadku - w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego - zakończonego wydaniem decyzji nr ŚR.4162.25.2017.PP - w sprawie rozłożenia na raty kwoty pozostałych do spłaty zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych nie udokumentowano działań ukierunkowanych na zbadanie istnienia szczególnych okoliczności, dotyczących sytuacji rodziny, uzasadniających rozłożenie na raty kwoty zobowiązań (art. 25 ust. 10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) oraz nie udokumentowano faktu przekazania stronie przygotowanego harmonogramu spłaty powstałych zobowiązań;
(akta kontroli str. 246-259)
 - w 4 przypadkach - w sprawach, w których prowadzono postępowanie wyjaśniające z uwagi na otrzymane informacje o zmianie sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny - gdy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (w związku z zachowaniem uprawnień do pobierania świadczenia wychowawczego) odstępowano od wszczęcia postępowania administracyjnego zmierzającego do uchylecia lub zmiany decyzji ustalającej prawo do świadczenia – strona postępowania (świadczeniobiorca) nie była o tym fakcie informowana w sposób udokumentowany.
Weryfikacja uprawnień do świadczenia wychowawczego dotyczyła postępowań administracyjnych w sprawach zakończonych decyzjami - przyznającymi uprawnienia do świadczeń wychowawczych - o numerach:
 - ŚR.4159.874.217.PK;
 - ŚR.4159.467.2017.BJ;
 - ŚR.4159.873.2017.PK;
 - ŚR.4159.995.2017.PK.
 (akta kontroli str. 260-267)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- **W 9 przypadkach**, co stanowiło 18,4% wszystkich analizowanych postępowań w sprawach związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (49), w prowadzonych postępowaniach administracyjnych (7) oraz podejmowanych działaniach związanych z weryfikacją dalszego posiadania uprawnień do świadczenia wychowawczego (2) przy obliczaniu dochodu rodziny nie uwzględniono kosztów uzyskania przychodu (dotyczyło to dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego).
Powyższe przypadki dotyczyły:

- postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji o numerach:
 - ŚR.4159.867.2017.PP;
 - ŚR.4159.384.2017.PK;
 - ŚR.4159.1003.2017.PP;
 - ŚR.4159.996.2017.PK;
 - ŚR.4159.1016.2017.BD;
 - ŚR.4159.1009.2017.PK;
 - ŚR.4159.720.2017.PK;
 (akta kontroli str. 268-300)

- działań związanych z weryfikacją dalszego posiadania uprawnień do pobierania świadczeń wychowawczych przyznanych decyzjami administracyjnymi o numerach:
 - ŚR.4159.874.2017.PK;
 - ŚR.4159.467.2017.BJ.
 (akta kontroli str. 260-263; 256-259)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- W **2 przypadkach**, co stanowiło 4,1% wszystkich analizowanych postępowań w sprawach związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (49) - w prowadzonych postępowaniach administracyjnych dotyczących ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych i orzeczenia o konieczności ich zwrotu - zakończonych wydaniem decyzji o numerach: ŚR.4162.1.2018.BD oraz ŚR.4162.25.2017.PP – orzeczono o konieczności zwrotu wskazanej w decyzjach kwoty bez orzekania o wysokości nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych.
(akta kontroli str. 252-259)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienia – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

- Nie rejestrowano w formie pisemnej ani w formie elektronicznej uzyskanych informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej świadczeniobiorców oraz informacji o zdarzeniach mających wpływ na dalsze posiadanie uprawnień do pobierania świadczeń.

Skutek ustalonych uchybień

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyny powstania stwierdzonych uchybień to:

1. Nienależyty nadzór Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą;

2. Niepoprawne interpretowanie art. 3 pkt 1 ppkt a ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1952 z późn. zm.) odnoszącego się do dochodu oznaczającego – po odliczeniu kwot alimentów na rzecz innych osób – „ (...) a) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2032 z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, (...)”.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Dokumentowanie podejmowanych działań bądź występujących stanów faktycznych, w tym:
 - dokumentowanie działań ukierunkowanych na zbadanie istnienia szczególnych okoliczności, dotyczących sytuacji rodziny, uzasadniających rozłożenie na raty kwoty zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych (art. 25 ust. 10 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) oraz dokumentowanie faktu przekazania stronie przygotowanego harmonogramu spłaty powstałych zobowiązań;
 - informowanie - w sposób udokumentowany - strony postępowania administracyjnego (świadczeniobiorcy) o dalszym posiadaniu uprawnień do pobierania świadczenia wychowawczego, w sytuacji gdy otrzymane informacje o zmianie sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny nie miały wpływu na dalsze prawo do świadczenia;
2. Uwzględnianie kosztów uzyskania przychodu przy obliczaniu dochodu rodziny w przypadku postępowania związanego z weryfikacją dalszego posiadania uprawnień do świadczenia wychowawczego (w odniesieniu do dochodu uzyskanego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na jaki ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego).
3. Orzekanie o wysokości (kwocie) nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych przed orzeczeniem żądania ich zwrotu.
4. Rejestrowanie - w formie pisemnej lub w formie elektronicznej - uzyskanych informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej świadczeniobiorców oraz informacji o zdarzeniach mających wpływ na dalsze posiadanie uprawnień do pobierania świadczeń.

Proszę Panią Dyrektora o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)